

ข้อหาหรือ กรณีนิติสัมพันธ์ความเป็นนายจ้าง ลูกจ้าง ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑

หน่วยงานที่หาหรือ บริษัท จำกัด

หน่วยงานที่ตอบ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

ประเด็นข้อหาหรือ กรณีของนางสาว ค ซึ่งมาขายบริการทางเพศโดยใช้สถานที่ของสถานบริการ อาบ อบ นวด ว ตามข้อเท็จจริงข้างต้นมีความสัมพันธ์เป็นลูกจ้าง นายจ้าง ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๕ หรือไม่ อย่างไร

ข้อเท็จจริง ๑ ห้างหุ้นส่วนจำกัด อ ใช้ชื่อทางการค้าว่า ว ประกอบกิจการ อาบ อบ นวด มีนางสาว ค เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ

๒ นางสาว ค ให้การว่าตนเป็นชนกลุ่มน้อย ไม่ได้มีสัญชาติเมียนมา ได้ติดต่อ เอเจนต์ ซื้อขายบริการ เพื่อมาขายบริการทางเพศที่กรุงเทพฯ ในเดือนสิงหาคม ๒๕๕๗ ขณะนั้นอายุได้ ๑๒ ปี ด้วยความสนใจเนื่องจากบ้านมีฐานะยากจนและเห็นหญิงในหมู่บ้านหลายคนมาทำงานในลักษณะดังกล่าว แล้วสามารถปลุกบ้านหลังใหญ่ได้ เอเจนต์ฯ ได้ไปรับที่หมู่บ้านและพามาขายบริการทางเพศที่สถานบริการ อาบ อบ นวด ว ตั้งแต่เดือนสิงหาคม ๒๕๕๗ - ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๙ โดย เอเจนต์ฯ เช่าคอนโด ให้เป็นที่พักอาศัย ลักษณะการทำงานของนางสาว ค ในแต่ละวันจะนั่งรอลูกค้าผู้มาใช้บริการในตู้กระจกของสถานบริการฯ และใช้ห้องของสถานบริการฯ ในการขายบริการทางเพศ ค่าใช้จ่ายในการซื้อบริการของลูกค้า ลูกค้าจะจ่ายให้กับสถานบริการฯ และสถานบริการฯ จะจ่ายให้ เอเจนต์ฯ ในการมาใช้สถานที่ของสถานบริการฯ จะไม่มีการบังคับบัญชา ไม่มีการลงโทษ นางสาว ค จะมาหรือไม่มาก็ได้ สำหรับเงินที่ได้จากการขายบริการทางเพศที่นางสาว ค ได้มานั้น เอเจนต์ฯ จะเก็บไว้โดยจะให้เบิกเป็นคราวๆ ไปคราวละ ๑,๐๐๐ - ๒,๐๐๐ บาท ส่วนที่เหลือ เอเจนต์ฯ จะเก็บไว้ อ้างว่าเพื่อใช้หนี้สำหรับค่าใช้จ่ายในการเดินทางจากเมืองยองมากรุงเทพฯ ต่อมานางสาว ค มีการซื้อขายบริการทางเพศลดลงในวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๕๙ เอเจนต์ฯ จึงพาไปขายบริการทางเพศที่ประเทศมาเลเซียได้ประมาณ ๗ เดือน ในการซื้อขายบริการทางเพศที่ประเทศมาเลเซียมีการทำร้าย ทารุณเป็นประจำนางสาว ค จึงได้ส่งไลน์ติดต่อมูลนิธิขอความช่วยเหลือ

ข้อกฎหมาย ๑. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา ๑๕๐ การใดมีวัตถุประสงค์เป็นการต้องห้ามชัดแจ้งโดยกฎหมาย เป็นการพันวิสัยหรือเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน การนั้นเป็นโมฆะ

มาตรา ๕๗๕ อันว่าจ้างแรงงานนั้น คือสัญญาซึ่งบุคคลหนึ่งเรียกว่า ลูกจ้าง ตกลงจะทำงานให้แก่บุคคลอีกคนหนึ่ง เรียกว่านายจ้าง และนายจ้างตกลงจะให้สินจ้างตลอดเวลาที่ทำงานให้

๒. พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑

มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

“นายจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งตกลงรับลูกจ้างเข้าทำงานโดยจ่ายค่าจ้างให้และหมายความรวมถึง

(๑) ผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้ทำงานแทนนายจ้าง

(๒) ในกรณีที่นายจ้างเป็นนิติบุคคลให้หมายความรวมถึงผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคลและผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคลให้ทำการแทนด้วย

“ลูกจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งตกลงทำงานให้นายจ้าง โดยรับค่าจ้างไม่ว่าจะเรียกชื่ออย่างไร

“ค่าจ้าง” หมายความว่า เงินที่นายจ้างและลูกจ้างตกลงกันจ่ายเป็นค่าตอบแทนในการทำงานตามสัญญาจ้างสำหรับระยะเวลาการทำงานปกติเป็นรายชั่วโมง รายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน หรือระยะเวลาอื่น หรือจ่ายให้โดยคำนวณตามผลงานที่ลูกจ้างทำได้ในเวลาทำงานปกติของวันทำงาน และให้หมายความรวมถึงเงินที่นายจ้างจ่ายให้แก่ลูกจ้างในวันหยุดและวันลาที่ลูกจ้างมิได้ทำงาน แต่ลูกจ้างมีสิทธิได้รับตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๔ ห้ามมิให้นายจ้างเด็กอายุต่ำกว่าสิบห้าปีเป็นลูกจ้าง

๓. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. ๒๕๓๙

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“การค้าประเวณี” หมายความว่า การยอมรับการกระทำชำเราหรือการยอมรับการกระทำอื่นใด หรือการกระทำอื่นใดเพื่อสำเร็จความใคร่ในทางกามารมณ์ของผู้อื่น อันเป็นการสำส่อนเพื่อสินจ้างหรือประโยชน์อื่นใด ทั้งนี้ ไม่ว่าผู้ยอมรับการกระทำและผู้กระทำจะเป็นบุคคลเพศเดียวกันหรือคนละเพศ

ตอบข้อหาข้อ

ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๕ กำหนดนิยามคำว่า นายจ้าง หมายความว่า ผู้ซึ่งตกลงรับลูกจ้างเข้าทำงานโดยจ่ายค่าจ้างให้ และหมายความรวมถึง (๑) ผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้ทำงานแทนนายจ้างและ (๒) ในกรณีที่นายจ้างเป็นนิติบุคคลให้หมายความรวมถึงผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคลและผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคลให้ทำการแทนด้วย และมาตรา ๕ ยังกำหนดนิยามคำว่า ลูกจ้าง หมายความว่า ผู้ซึ่งตกลงทำงานให้นายจ้าง โดยได้รับค่าจ้างไม่ว่าจะเรียกชื่ออย่างไร เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า นางสาว ค ได้เข้ามาขายบริการทางเพศ โดยใช้สถานที่ของสถานบริการ อบ บบ นวด ว ในการขายบริการทางเพศ ซึ่งลักษณะการซื้อขายบริการทางเพศในสถานบริการฯ นั้น ไม่ได้อยู่ภายใต้บังคับบัญชาและไม่ได้รับค่าจ้างหรือค่าตอบแทนจากสถานประกอบกิจการดังกล่าว แต่นางสาว ค มีอิสระในการทำงานและได้รับค่าตอบแทนหรือค่าบริการจากลูกค้า โดยผ่าน

ทางเอเยนต์ซื้อขายบริการ ดังนั้น ความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าของกิจการสถานบริการฯ กับนางสาว ค จึงไม่มี
นิติสัมพันธ์ความเป็นนายจ้างและลูกจ้างต่อกัน และเงินที่ได้จากการขายบริการทางเพศก็ไม่ถือว่าเป็นค่าจ้าง
ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ ทั้งนี้ มีความเห็นเพิ่มเติมว่า ข้อตกลงในการ
ขายบริการทางเพศถือเป็นการค้าประเวณีตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี
พ.ศ. ๒๕๓๙ ถือได้ว่าเป็นการตกลงที่มีวัตถุประสงค์ต้องห้ามขัดแย้งโดยกฎหมาย มีผลให้ข้อตกลงที่เกี่ยวกับ
การค้าประเวณีนั้นเป็นโมฆะ ไม่มีผลบังคับหรือผูกพันตามกฎหมาย ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
มาตรา ๑๕๐

หมายเหตุ อ้างอิงข้อหาหรือกองนิติการ ที่ รง ๐๕๐๕/๖๘๐ ลงวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๑

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมที่ กลุ่มงานที่ปรึกษากฎหมาย นิติกรรมและสัญญา
กองนิติการ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
อาคารกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานชั้น ๑๒
ถนนมิตรไมตรี แขวงดินแดง เขตดินแดง กทม. ๑๐๔๐๐
โทร. ๐ ๒๒๔๖ ๗๐๓๙ , โทรสาร ๐ ๒๒๔๖ ๗๕๘๙